بسم الله الرحمن الرحيم

އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ޓްރެފިކް ނިޝާންތަކުގެ ގަވާއިދު

ތަޢާރަފު

1 މިއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2009 "އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރު ޤާނޫނު" ގެ 3 ވަނަ މާއްދާ (ހ) އިން ބާރުލިބިގެން އެކުލަވާލެވިފައިވާ އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރު ކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ޓްރެފިކް ނިޝާންތަކުގެ ގަވާއިދެވެ.

ނަން

2 މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ "އެއްގަމުދަތުރުފަތުރުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ނިޝާންތަކުގެ ގަވާއިދު" އެވެ.

ގަވާއިދު ހިންގާ ފަރާތް

3 މި ގަވާއިދު ހިންގާނީ އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް އެވަގުތަކު ސަރުކާރުން ހަމަޖައްސާ މިނިސްޓްރީއަކުންނާއި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އިޚްތިޔާރު ދީފައިވާ ފަރާތްތަކުންނެވެ.

ޓްރެފިކް ނިޝާންގެ ބޭނުން

4 ޓްރެފިކް ނިޝާނަކީ މަގުބޭނުންކުރާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކެއްގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރި ކަމަށްޓަކައި މަގުބޭނުންކުރާނޭގޮތް އަންގައިދޭ ނިޝާނެކެވެ.

ޓްރެފިކް ނިޝާންތަކުގެ ސައިޒާއި ބާވަތްތައް ކަނޑައެޅުން

5 ޓްރެފިކް ނިޝާންތަކުގެ ސައިޒާއި ބާވަތްތައް ކަނޑައަޅާނީ ދުނިޔޭގެ އެހެނިހެން ގައުމުތަކުގައިވެސް އެފަދަ ޓްރެފިކް ނިޝާންތައް ބޭނުންކުރާ ހަމަތަކުގެ މަތިން އެފަދަ ނިޝާންތައް ހުންނަ ބައްޓަމަށް އަދި މިންގަނޑުތަކަށެވެ.

ޓްރެފިކް ނިޝާންތައް

6 (ހ) މަގުތަކުގައި ބަހައްޓާ ޓްރެފިކް ނިޝާން ތަކާއި އެ ނިޝާންތައް ބޭނުންކުރާގޮތް މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

(ށ) ޓްރެފިކް ބައްތިން އަންގައިދޭ ނިޝާންތަކާއި އެއަށް އަމަލުކުރަންވީގޮތް މިގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 2 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

(ނ) މަގުމަތީގައި ދަމާފައި ހުންނަ ޚަތުތަކާއި ކުރަހާފައި ހުންނަ ނިޝާންތަކާއި އެނިޝާންތަކަށް އަމަލުކުރަންވީގޮތް މިގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 3 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

(ރ) މަގުބޭނުންކުރާނޭ ޢާންމު ޓްރެފިކްނިޝާން ބަލަހައްޓާފައި ހުރިކަމުގައިވިޔަސް، ވަކިޒޯނަކަށް އަމަލުކުރުމަށް މަގުބޭނުންކުރާ ފަރާތްތަކަށް މަގުބަލަހައްޓާ ޓްރެފިކް ފުލުހުން އަންގައިދިނަމަ އެޒޯނަކަށް މަގުބޭނުންކުރާ ހުރިހާފަރާތްތަކުން އަމަލު ކުރަންވާނެއެވެ. ޓްރެފިކް ފުލުހުން ބޭނުންކުރާ ނިޝާންތައް މިގަވައިދުގެ ޖަދުވަލު 4 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

ޖަދުވަލު 1: ޓްރެފިކް ނިޝާންތައް	
ނަމޫނާ	ތަފްސީލް
	ސްކޫލް ސަރަހައްދުތަކަށް އަންގައިދޭ ބޯޑު މިބޯޑަކީ ސްކޫލެއް ހިމެނޭ ސަރަހައްދުތަކަށް އަންގައިދޭ ބޯޑެވެ. އަދި މިބޯޑު ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި ސްކޫލްކުދިން ހަރަކާތްތެރިވާއިރު، އެސަރަހައްދުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވަންވާނީ ހިނގާބަނގާވާ އެހެން މީހުންނަށް ރައްކާތެރިވާގޮތަށް، ފަރުވާތެރިކަމާއެކު ގަޑިއަކު 10 ކިލޯމީޓަރަށްވުރެ ބާރުނުވާ ދުވެއްޔެއްގައެވެ.
	ދުވެލި ހައްދު އަންގައިދޭ ބޯޑު މިބޯޑު ބަހައްޓާފައިވާ ސަރަހައްދުގައި، ގަޑިއަކު 60 ކިލޯމީޓަރަށްވުރެ ބާރުމިނުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
	ދުވެލި ހައްދު އަންގައިދޭ ބޯޑު މިބޯޑު ބަހައްޓާފައިވާ ސަރަހައްދުގައި، ގަޑިއަކު 30 ކިލޯމީޓަރަށްވުރެ ބާރުމިނުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
	ދުވެލި ހައްދު އަންގައިދޭ ބޯޑު މިބޯޑު ބަހައްޓާފައިވާ ސަރަހައްދުގައި، ގަޑިއަކު 15 ކިލޯމީޓަރަށްވުރެ ބާރުމިނުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

ދުވެލި ހައްދު އަންގައިދޭ ބޯޑު މިބޯޑު ބެހެއްޓިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި، ގަޑިއަކު 10 ކިލޯމީޓަރަށްވުރެ ބާރުމިނުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ހޯރަން އެޅުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު ހޯރަން އެޅުންމަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު ނުވަތަ ނިޝާން ބަހައްޓާފައި ހުންނަތަންތަނުގައި ހޯރަން އެޅުމަކީ މަނާކަމެކެވެ. ނަމަވެސް ދިރުމުގެ ހަނިގަނޑެއް ނުވަތަ ފުރާނަޔަށް ގެއްލުންވާފަދަ ހާލަތެއްގައި ގެދުވިރިވެގެން ހޯރަން އެޅިދާނެއެވެ.	
ނުރައްކާތެރި ހާދިސާ ހިނގާފައިވާ ސަރަހައްދެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ ނުރައްކާތެރި ހާދިސާ އެއް ހިނގާފައިވާ ސަރަހައްދެއްކަން އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުންނާއި އަދި އެސަރަހައްދުން ދަތުރުކުރާ ފަރާތްތަކުން ސަމާލުކަން ގެނައުމުގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ނިޝާނެކެވެ.	
މަގަށް ވަދުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މަގުގެ ކޮންމެ ހިސާބެއްގައި މިނިޝާން ބެހެއްޓިފައި ހުރި ކަމުގައިވިޔަސް، މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށް އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވާފައި، އަދި އަތުން ހިފައިގެން ދަމާފައި ނުވަތަ ކޮށްޓާފައި ދިއުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ކުރިއަށް ހުރަހަށް އޮތް ދެކޮޅަށް ދުއްވާ މަގެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ ކުރިމަތީގައި ހުރަހަށް އޮތް މަގަކީ އެއްގަމު އުޅަނދު ދެކޮޅަށް ދުއްވާ މަގެއްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ. މިނިޝާން ހުރަސްކޮށް މަގަށް ނުކުތުމުގެ ކުރިން އެކަމަށް ސަމާލުވެގެން ނުކުންނާނެވެ.	
ކުރިއަށް ސީދަހަށް އޮތް ދެކޮޅަށް ދުއްވާ މަގެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ ކުރިމަތީގައި ސީދަހަށް އޮތް މަގަކީ އެއްގަމު އުޅަނދު ދެކޮޅަށް ދުއްވާ މަގެއްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ. މިނިޝާން ހުރަސްކޮށް މަގަށް ނުކުތުމުގެ ކުރިން އެކަމަށް ސަމާލުވެގެން ނުކުންނާނެވެ.	
ވާތް ފަރާތަށް ވަނބާރުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނަކުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށް ވާތް ފަރާތަށް ވަނބާރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	

ކަނާތް ފަރާތަށް ފަޅާލުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނަކުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށް ކަނާތްފަރާތަށް ފަޅާލުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
އިންޖީނުލި އެއްގަމު އުޅަނދު ވަދެވުންމަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނަކުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށް އިންޖީނުލި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވާފައި، އަދި އަތުން ހިފައިގެން ދަމާފައި ނުވަތަ ކޮށްޖަހާފައި ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ބޮޑު އިންޖީނުލި އެއްގަމު އުޅަނދު ވަދެވުންމަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނަކުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށް ބައިސްކަލާއި މޮޓޯ ސައިކަލް ފިޔަވާ އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވާފައި، އަދި އަތުން ހިފައިގެން ދަމާފައި ނުވަތަ ކޮށްޖަހާފައި ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ޕާކް ކުރުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި ޕާކް ކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ކުރީ ހުރަސް އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ، ކުރިމަތީގައި މަގު ހުރަސްކުރާ ތަނެއް އޮތްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ. މިނިޝާން ހުރަސްކޮށް ދުއްވުމުގެ ކުރިން މަގުހުރަސް ކުރާ ތަނުގައި މީހަކު ހުރިތޯ ނުވަތަ ނެތްތޯ ބަލާފައި، މަގު ހުރަސްކުރަން މީހަކު ހުރިނަމަ އެމީހަކަށް ތަންދޫކޮށްދޭންވާނެއެވެ.	
ކުރީ ހުރަސް ކައިރިވާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ، ދުއްވާފައިދާ މަގުގެ ކުރިމަތީގައި ހިނގާމީހުން މަގު ހުރަސްކުރާ ތަނެއް އޮތްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.	
އައިފަރަށް ދުއްވުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ އެއްގަމު އުޅަނދެއް ކުރިއަށް ދުއްވާފައި ގޮސް، އެއުޅަނދު އައިތަނަށް އަނބުރާފައި ދުއްވުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.	

ޕާކް ކުރުން ހުއްދަކުރާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނު ހުންނަ ސަރަހައްދު ތަކުގައި ޕާކުކުރުން ހުއްދަވާނެއެވެ. ވަކިބާވަތެއްގެ އުޅަނދެއް ޕާކުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ، މިނިޝާން ހުރިކަމުގައި ވިއަސް އެސަރަހައްދުގައި ޕާކުކުރެވޭނީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ބާވަތުގެ އުޅަނދެވެ.	
ޕާކުކުރެވޭނީ ހަމަ އެކަނި ހުއްދަދޫކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަށްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ ވަކި ތަނަކަށް ނުވަތަ ވަކި ބަޔަކަށް ޕާކުކުރުމަށް ހާއްސަ ކޮށްފައި ހުންނަ ޖާގަ ނުވަތަ ސަރަހައްދު އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.	
ބަލަލް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުއްޓުންކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނު ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު މަޑުކުރުވޭނީ ހަމައެކަނި މީހުން އަރުވާ ބާލާން ނުވަތަ މުދާ އަރުވާ ބާލާން އެކަނިއެވެ. އެހެންގޮތަކަށް މި ނިޝާނު ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު މަޑުކުރުމާއި ޕާކުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ހުއްޓުމާއި މަޑުކުރުން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނު ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު މަޑުކުރުމާއި ޕާކު ކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
މުދާއުފުލާ އުޅަނދު ވަދެން މަނާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނު ހުންނަ ތަނަކަށް މިނިޝާނު ހުރަސްކޮށް މުދާއުފުލާ (ޕިކަޕް، ލޮރީ، ބޮކްސްޓްރަކް، ޓްރޭލަރު ހިމެނޭގޮތުން) އުޅަނދުތަކެއް ދުއްވުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ޓޯވް ކުރާ ސަރަހައްދެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ހުރިނަމަ ސަރަހައްދުގައި ޕާކުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ. މިނިޝާން ހުރިނަމަ ސަރަހައްދުގައި ޕާކުކުރާ އެއްގަމު އުޅަނދުތައް ނަގާނެއެވެ. މިނިޝާން ބަހައްޓާފައި ނެތް ކަމުގައި ވިޔަސް ފުލުހުންގެ އަމުރު ގަވާއިދާއި ޚިލާފަށް ޕާކް ކޮށްފައިވާ އެއްގަމު އުޅަނދުތައް ނަގާނެއެވެ.	

ކުރިމަތީގައިވާ ހުރަސްމަގުން ދެފަރާތަށް ދުއްވާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މަގުގައި މިނިޝާން ހުންނަ ހިސާބުން ދެފަރާތަށްވެސް ވަނބާލުވިދާނެއެވެ.	
އެއްކޮޅަށް ދުއްވާމަގެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނެއްގައި މިނިޝާނުން ދައްކާ ކޮޅަށް އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވާފައި ދާންވީއެވެ. މިނިޝާން ހުރަސްކޮށް މިނިޝާނުން ދައްކާ ކޮޅާއި އިދިކޮޅަށް އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވާފައި، އަދި އަމުން ހިފައިގެން ދަރާފައި ނުވަތަ ކޯޓުޖެހުމަށް ދިއުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ފަސްދޭންވީކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނަކުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށްފައި ދާއިރު ކުރިމަތިން ދަތުރުކުރާ އެއްގަމު އުޅަނދު ތަކަށް ފަސްދޭންވާނެއެވެ.	
ފަސްދިނުމުގެ ގޮތުން ހުއްޓުންވީކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާން ހުންނަ ތަނަކުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށްފައި ދާއިރު ކުރިމަތިން ދަތުރުކުރާ އެއްގަމު އުޅަނދު ތަކަށް ފަސްދިނުމުގެ ގޮތުން ދުއްވުން ހުއްޓުންވާނެއެވެ.	
މަގުމަތީގައި މަސައްކަތްކުރާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ މަގު ކޮށުމާއި، މަގުމަތީ ނުވަތަ މަގުގެ ބައެއް ބަދަލުކުރުމަށް އިމާރާތް ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމާއި، މަގުގެ ބައެއް ހިފެހެއްޓުމަށް މަސައްކަތް ކުރާކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ. މިނިޝާން ބަހައްޓާފައި ހުންނަ ތަންތަނުން އެއްގަމު އުޅަނދު ދަތުރުކުރާއިރު އެކަމަށް ސަމާލުވެގެން ދުއްވުމަކީ މުހިއްމު ކަމެކެވެ.	
ހުއްދަ ދެވިފައިވާ ބަދަލުކުރަންވާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި މިނިޝާން ހުންނަ ހިސާބުން އެއްގަމުގައި ދުއްވަން ހުއްދަކުރާ ބާރުމިނަށް ދުވެލި ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ.	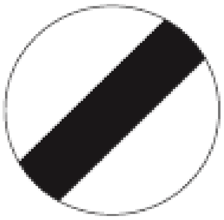

 	ސްކޫލް ކުދިންނަށްޓަކައި މަގު ބަންދުކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ ސްކޫލްކުދިން ހިނގާ ސަރަހައްދުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދަތުރުކުރުމުން ސްކޫލްކުދިންނަށް ފިޔަވާން ގެއްލުމުގެކަން އެކުދިން ރައްކާތެރިކުރުމަށްޓަކައި، ސްކޫލް ހިނގާ ސަރަހައްދުގެ އާއްމު ދަތުރުފަތުރު ކުރުން ބަންދު ކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ނިޝާނެވެ. މި ނިޝާން ހުންނަ ހިސާބުން މި ނިޝާން ހުރަސްކޮށް ދޫކޮށްލައި މި ނިޝާން ހުންނަ ސަރަހައްދު ބަލަހައްޓާ ބޭރުމީހާ ފުލުހުން ނުވަތަ މިނިސްޓްރީން އިޖާޒަތްދީފައިވާ އެސަރަހައްދުގެ ބޭރުމީހާ ބަލަހައްޓާ ފަރާތްތަކުގެ ހުއްދަލިބިގެންނެވެ.
	ދުވެލިމަޑުކުރުމަށް ކައިރިވަނިކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ ދުއްވާފައިވާ މަގުގެ ކުރިމަތީގައި ދުވެލި މަޑުކުރުމުގެ އުފެއްދުމެއް ހުރިކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.
	އަނގޮޅިއެއް ކައިރިވާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މި ނިޝާނަކީ ދުއްވާފައިވާ މަގުގެ ކުރިމަތީގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ނުކުންނަ ގޮޅިއެއް އޮތްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.
	ކަތި އަނގޮޅިއެއް ކައިރިވާކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ ދުއްވާފައިވާ މަގުގެ ކުރިމަތީގައި ދެކަނޑަށް ފަޅައިވާ ނުވަތަ ކަތިމަގެއް ގުޅިފައިވާކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.
	ހަތަރު އަނގޮޅިކައިރިވެއްޖެކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ ދުއްވާފައިވާ މަގުގެ ކުރިމަތީގައި ހަތަރު އަނގޮޅިއެއް ވާކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ. އަދި މިނިޝާން ހުރަސްކުރާއިރު ދުވެލި މަޑުކޮށް ހުރަސްމަގުން ދަތުރުކުރާ އުޅަނދުތަކަށް ސަމާލުވާން ވާނެއެވެ.
 	ޓެކްސީ ހުއްޓާ ސަރަހައްދު އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ ޓެކްސީ ހުއްޓުމަށް ހާއްސަ ކުރެވިފައިވާ ތަނެއްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.

ބަސް ހުއްޓާ ތަނެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާނަކީ ބަސް ހުއްޓުމަށް ޚާއްސަ ކޮށްފައިވާ ތަނެއްކަން އަންގައިދޭ ނިޝާނެވެ.	
ބައިސްކަލުޕާރކުކުރާ ޖާގައެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ހުންނަ ޖާގައަކީ ޕާރކުކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ބައިސްކަލެވެ. މިޖާގައި އެހެން ބާވަތުގެ އެއްގަމު އުޅަނދު ޕާރކުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ސައިކަލު ޕާރކުކުރާ ޖާގައެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ހުންނަ ޖާގައަކީ ޕާރކުކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ސައިކަލެވެ. މިޖާގައި އެހެން ބާވަތުގެ އެއްގަމު އުޅަނދު ޕާރކުކުރުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.	
ފަސިންޖަރުން އުފުލާ އެއްގަމު އުޅަނދު ޕާރކުކުރާ ޖާގައެއްކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ހުންނަ ޖާގައަކީ ޕާރކުކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ފަސިންޖަރުން އުފުލުމަށް ޚާއްސަ ކޮށްފައިވާ، ޗާގައިގެ ގޮތުން 10 މިނިޓަށްވުރެ ކަދުން މިހުން އުފުލާ އެއްގަމު އުޅަނދެވެ.	
އަރިމަތީ ދަނޑި މިއީ މަގުގެ އަރިމަތީ ފާހަގަކުރުމުގެ ގޮތުން އެދަނޑިއަށް އަލިއެޅުމުން ދިއްލާ ގޮތަށް ފެނިގެންވުމަށް ވަކި ދުރުމިންތަކެއްގައި މަގުގެ އަރިމަތީގައި ޖަހާފައި ހުންނަ ދަނޑިތަކެވެ.	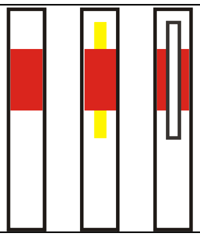
ކުރިއެރުން މަނާ ކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ބަހައްޓާފައި ހުންނަ މަގުމަގުގައި ނުވަތަ ހިސާބުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ފަހަތުން އަންނަ އުޅަނދު ކުރީގައި ހުރި އުޅަނދުގެ ކުރިއަށް އަރައިގެން ނުވާނެއެވެ.	
ކުރިމަތިން އަންނަ އުޅަނދަށް ތަންދޫކުރަންވީކަން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ބަހައްޓާފައި ހުންނަ މަގުމަގުގައި ނުވަތަ ހިސާބުގައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވާފައިދާއިރު ކުރިމަތިން އަންނަ އުޅަނދަށް ތަންދޫކުރަންވާނެއެވެ.	

ނުރައްކާތެރި އުކާސެންޖެއް ހުރިމަޤާމްތަކާ ސަމާލުކަމުދެއްވުން އަންގައިދޭ ބޯޑު މިނިޝާން ބަހައްޓާފައި ހުންނަ މަގުމަގުގައި ނުވަތަ ހިސާބުގައި ނުރައްކާތެރި އުކާސެންޖެއް ހުރިމަޤާމްތައް ކަމަށް ބަލައި އެއްގަމު އުޅަނދު ދުއްވުމުގައި އިތުރަށް ފަރުވާތެރިވުމަކީ މުހިއްމުކަމެއްކަމެވެ.	

ޖަދުވަލު 2: ޓްރެފިކްބައްތިން އަންގައިދޭ ނިޝާންތައް	
1. ރަތްބައްތި ޓްރެފިކް ބައްތިއާ ދިމާއަށް ދުއްވަމުންދާ އެއްގަމުއުޅަނދު، ރަތްބައްތި ދިއްލުމުން ބައްތީގެ ސަރަހައްދުގެ ބޭރުމަތީގައި މަޑުކުރަން ދަމާފައިވާ ހުއްޓާ ރޮނގުގެ ފަހަތުގައި ހުއްޓަން ޖެހޭނެއެވެ. އެއް އުޅަނދަށްވުރެ ގިނަ އުޅަނދު، ޓްރެފިކް ބައްތިއާ ދިމާއަށް ދުއްވަމުން ދާނަމަ ރަތްބައްތި ދިއްލުމުން، އެހެރީ އުޅަނދެއް، ހުއްޓާ ރޮނގުގެ ފަހަތުގައި ދުއްވަމުންދިޔަ ތަރުތީބުން އުޅަނދުފަހަރުވެސް އުޅަނދެއް ހުއްޓަން ޖެހޭނެއެވެ.	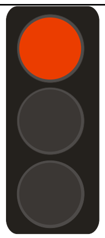
2. ފެހިބައްތި ޓްރެފިކް ބައްތިއާ ދިމާއަށް ދުއްވަމުންދާ އުޅަނދު ރަސްގެފާ ހަމަވާއިރު، ފެހިބައްތި ދިއްލިފައިވާނަމަ މަޑުނުކޮށް ދާންވާނެއެވެ. އަދި ރަތްބައްތިއަށް ހުއްޓާފައިވާ އުޅަނދުތަކެއް، ފެހިބައްތި ދިއްލުމުން، ލަސްނުކޮށް ކުރިއަށް ދާންވާނެއެވެ. ކުރިއަށް ދާންވާނީ މަގު ހުރަސްކުރާ މީހަކު ހުރިތޯ ނުވަތަ މަގުހުރަސްކޮށް ނިމޭ އުޅަނދު ވާތް ބޭނުމަށް ފަރު، އެފަދަ މީހެއް ނުވަތަ އެހެން އުޅަނދެއް ނެތްނަމައެވެ.	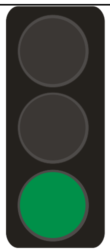
3. އެމްބަރުބައްތި އެމްބަރު ބައްތި އަކީ، ޓްރެފިކް ހުއްޓުމަށް ރަތްބައްތި ދިއްލުން އޮތް ކަމުގެ އިންޒާރެވެ. ދުއްވަމުންދާ އުޅަނދެއް، ހުއްޓާ ރޮނގާ ކައިރިވެފައިވަނިކޮށް، އެމްބަރު ބައްތި ދިއްލިއްޖެނަމަ، އެ ރޮނގު ހުރަސްކުރުން ނަމްބަރު 1 ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެރޮނގުގެ ފަހަތުގައި މަޑުކުރަން ވާނެއެވެ. މިފަދަ އުޅަނދެއް، ހުއްޓާ ރޮނގު ހުރަސްކުރުމަށްފަށައިފި، އެމްބަރު ބައްތި ދިއްލިއްޖެނަމަ ނުހުއްޓާ ދާންވާނީ ނުހުއްޓާ ދިއުމުގައި ނުރައްކާތެރި ނުވާކަން ޔަޤީންވާނަމައެވެ.	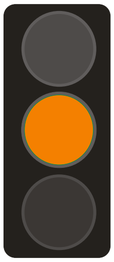

4. ހަމައެކަނި ކަނާތަށް ޓަރނބާރުވަން އަންގައިދޭ ފުރި ބައްތި. ވަކިފަރާތަކަށް ޓަރނބާވަން ބޭނުންވާ އުޅަނދުތައް ދުއްވަމުން ހުއްޓާލަންޖެހޭނަމަވެސް އަންނައިރު އޮޅަނބާވަން ބޭނުންވާ ފަރާތް ދައްކާ ފެހިކުލަ ދިއްލިފައިވާނަމަ ދުވެލިމަގުގެ ކަނާތްފަރާތަށް ޓަރނބާވައިގެން ދާންވާނެ.	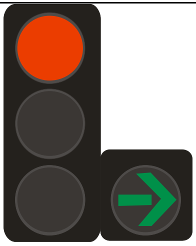
5. ނިވިނިވިއްލާ އޮރެންޖުކުލައިގެ ބައްތި. މި ބައްތިން ދޭހަވަނީ ޓްރެފިކް ލައިޓް މިވަގުތު އޮފް ގޮތުގައިހުރިކަމެވެ. މިބައްތިޔާ ދިމާއަށް ދަތުރުކުރާ އެއްގަމު އުޅަނދު، ފަރުވާތެރިކަމާއެކު ދެފަރާތުން އަންނަ އުޅަނދުތަކާއި ހިނގާ މީހުންނަށް ބަލައިގެން ކުރިއަށް ދާންވާނެ. ނުވަތަ ގޯޅިއަށްދާނީއެވެ.	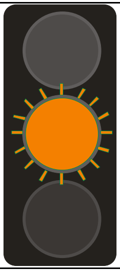
6. ނިވިނިވިއްލާ ރަތްކުލައިގެ ބައްތި. މިބައްތިން ދޭހަވަނީ ޓްރެފިކް ލައިޓް މިވަގުތު އޮފް ގޮތުގައިހުރިކަމެވެ. މިސިގްނަލާ ދިމާއަށް ދަތުރުކުރާ އުޅަނދު މަޑުކޮށް ދެފަރާތުން އަންނަ އުޅަނދުތަކާއި ހިނގާ މީހުންނަށް ތަންދީފައި ކުރިއަށްދާންވާނެ.	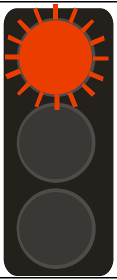
7. ރަތްކުލައިގެ މީހާ ޖަހާފައި ހުންނަބައްތި. ހުއްޓުމުގެ ރަތްކުލައިގެ ދިއްލިފައި ހުންނަ މީހާގެ ބައްތިން ސިގްނަލުން ދައްކާފައިވާ ހުންނަ ވަގުތު ހިނގާ މީހުން މަގު ހުރަސްކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.	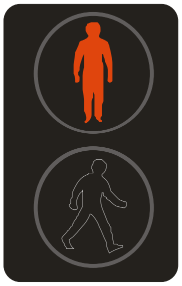
8. ފެހިކުލައިގެ މީހާ ޖަހާފައި ހުންނަބައްތި. މީހާ ޖަހާފައިވާ ބައްތި ފެހިކުލައިން ދިއްލިފައި މަގު ހުރަސްކުރުމަށްޓަކައި ޒީބްރާ މީހުން ބަލައިގެން ވީހާވެސް އަވަހަކަށް މަގު ހުރަސްކުރަންވާނެއެވެ.	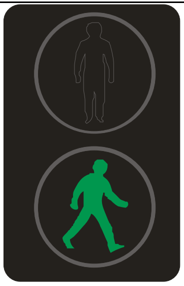

9. ނިވިދިއްލޭ ފެހިކުލައިގެ މީހާ ޖަހާފައި ހުންނަބައްތި.
މަގުހުރަސް ކުރާމީހުން މަގު ހުރަސް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތު ހަމަވާން ކައިރިވެއްޖެކަން
އެންގުމުގެ ގޮތުން ފެހިކުލައިން ދިއްލިފައިވާ މީހާ ނިވިދިއްލޭން ފަށާނެއެވެ. އެގޮތުން ނިވިދިއްލޭން
ފެނިއްޖެ މަގު ހުރަސް ކުރާން ފަށާފައިވާނަމަ އަވަހަށް ބާކީ އޮތްބައި ހުރަސްކޮށްލާށެވެ. ނަމަވެސް
ނިވިދިއްލޭން ފެނިއްޖެ މަގުހުރަސްކުރަން ނުފެށުމަކީ ދަތުރުމަތީގައި ކަޑުކުރާނެއެވެ.

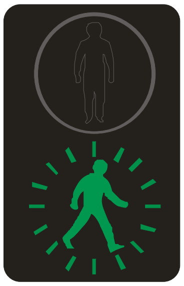

ޖަދުވަލު 3: ބިންމަތީގައި ކުރަހާފައި ހުންނަ ނިޝާންތައް

1. ކުރިއަށް އޮތްމަގުން ދުއްވާފައިދެވިދާނެކަން އަންގައިދޭ ނިޝާން. މި ނިޝާން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮންނަ އުޅަނދުތަކަށް ހުއްދަވަނީ ހަމައެކަނި ކުރިއަށް ދުއްވާފައި ދާށެވެ. މިކުރެހުން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮޅުވައި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ޖަހާލައިގެން ނުވާނެއެވެ.	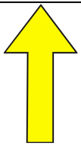
2. ކަނާތަށް ނުވަތަ، ވާތަށް މިއިން ކޮންމެ އަތަކަށްވެސް ޖަހާލެވިދާނެކަންއަންގައިދޭ ނިޝާން. މިނިޝާން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮންނަ އުޅަނދުތަކަށް ހަމައެކަނި ކަނާތްފަރާތަށް ނުވަތަ ވާތްފަރާތަށް ޖަހާލެވިދާނެއެވެ.	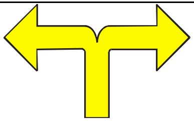
3. ކަނާތަށް ޖަހާލެވިދާނެކަން އަންގައިދޭ ނިޝާން. މިނިޝާން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮންނަ އުޅަނދުތަކަށް ހަމައެކަނި ކަނާތްފަރާތަށް ޖަހާލެވިދާނެއެވެ.	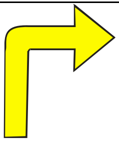
4. ވާތަށް ޖަހާލެވިދާނެކަން އަންގައިދޭ ނިޝާން. މިނިޝާން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮންނަ އުޅަނދުތަކަށް ހަމައެކަނި ވާތްފަރާތަށް ޖަހާލެވިދާނެއެވެ.	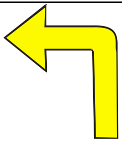
5. ކުރިއަށް ދުވިދާނެކަން އަދި ވާތަށް ޖަހާލެވިދާނެކަންއަންގައިދޭ ނިޝާން. މިނިޝާން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮންނަ އުޅަނދުތަކަށް ހަމައެކަނި ކުރިއަށް ދުއްވާފައިދިޔުމަށް ނުވަތަ ވާތްފަރާތަށް ޖަހާލެވިދާނެއެވެ. އެއް އުޅަނދަކަށް ވުރެ ގިނަ އުޅަނދު އެއް ހަމައަކަށް މަގުހުރަސް ދިމާވާ ހާލަތްތަކުގައި ސީދާ މަގުން ކުރިއަށްދާ އުޅަނދަށް ތަންދީފައި ޖަހާލަންވާނެއެވެ.	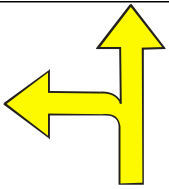
6. ކުރިއަށް ދުވިދާނެކަން އަދި ކަނާތަށް ޖެހިދާނެކަން އަންގައިދޭ ނިޝާން މިނިޝާން ކުރަހާފައިވާ ތަނުގައި އޮންނަ އުޅަނދުތަކަށް ހަމައެކަނި ކުރިއަށް ދުއްވާފައިދިޔުމަށް ނުވަތަ ކަނާތްފަރާތަށް ޖަހާލެވިދާނެއެވެ. އެއް އުޅަނދަކަށް ވުރެ ގިނަ އުޅަނދު އެއް ހަމައަކަށް މަގުހުރަސް ދިމާވާ ހާލަތްތަކުގައި ސީދާ މަގުން ކުރިއަށްދާ އުޅަނދަށް ތަންދީފައި ޖަހާލަންވާނެއެވެ.	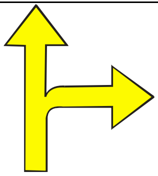
7. ކަނާތަށް ޖަހާލަންވިޔަކަސް، އަދި ކުޑަކޮށް ވާތަށް ޖަހާލުމާއި ކުރިއަށްދިޔުން ހުއްދަކުރާ މަގެއް އޮތްކަން އަންގައިދޭނިޝާން.	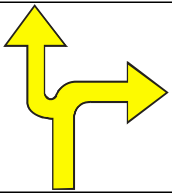
8. ވާތަށް ޖަހާލަންވިޔަކަސް، އަދި ކުޑަކޮށް ކަނާތަށް ޖަހާލުމާއި ކުރިއަށްދިޔުން ހުއްދަކުރާ މަގެއް އޮތްކަން އަންގައިދޭނިޝާން.	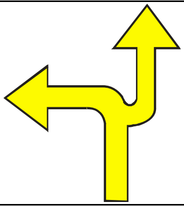

9. ހުއްޓާރުގައި ޓްރެފިކް ބޮކްސްގެ ނިޝާން ހ. ޓްރެފިކް ބައްތިއެއް ދިއްލިފައިން ހުއްޓުން ޖެހިއްޖެނަމަ ހުއްޓާރުގާ އަދި ހަމަވުމުގެ ކުރިން ހުއްޓަންވާނެއެވެ. އަދި ހުއްޓާފައި އޮންނައިރު އެހެން ދުއްވާ އެއްވެސް ބައެއް ހުއްޓާރުގަތުވެދާ ކުރިއަށް ނުކުތުމުގައި ހުރެގެންނުވާނެއެވެ. ށ. މަގު ހުރަސްކޮށް ބޯކްސް ކުރެހިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި މަޑުކުރަން ޖެހޭނަމަ މަޑުކުރާނީ އެ ބޯކްސްގެ ކުރީގައެވެ. ނުވަތަ ފަހަތުގައެވެ. ބޯކްސްގެ ފަހަތުގައި މަޑުކުރަން ދިމާވާ ޖާގަ ކުރިއަށް ދާންވާނީ ބޯކްސް ހުސްކޮށް ކުރިއަށް ދިޔުމަކުން ހުސްތަނަކުން އޮޅުން ނެގެންވާނަމައެވެ. އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި ބޯކްސް ތެރޭގައި ނުވަތަ ބޯކްސް އަށް އެތެރެވާ ބައެއް ކަނޑައަޅާ އެއްވެސް ނުވާނެއެވެ.	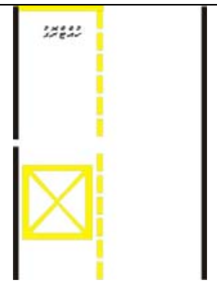
10. ހަމައަށް ފުޓްޕާތާ ދެމެދު ފާރުކުރުމަށް ހުއްދަކުރާ ސަރަހައްދު ކަނޑައަޅާ ނިޝާން. މިނިޝާން ކުރެހިފައި ހުންނަހަންދާނުގައި ފާރުކުރުމަށް ހުއްދަކުރެވޭ ދެމެދުގައި ވަގުތު އަންގައިދޭ ބޯޑެއް ބަހައްޓާފައި ހުންނާނެއެވެ. ވަކި ވަގުތެއް ކަނޑައަޅާފައި ނެތްނަމަ އާއްމު ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ. ދެމެދު ފާރު ކޮންފައި އޮންނައިރު ދެމެދުގެ ކަރި އޮންނަންވާނީ މަގުގައި ދަތުރުކުރަން ހުއްދަކުރާ މިސްރާބަށް އަދި ހުއްދަކުރާ ވަގުތުތަކުގައެވެ.	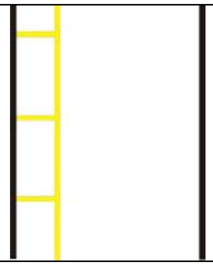
11. ބައިސްކަލު/ސައިކަލު ފާރުކުރުމަށް ހުއްދަކުރާ ސަރަހައްދު ކަނޑައަޅާ ނިޝާން. މިނިޝާން ކުރެހިފައި ހުންނަހަންދާނުގައި ފާރުކުރުމަށް ހުއްދަކުރެވޭނީ ބައިސްކަލު ނުވަތަ މޮޓޯސައިކަލެވެ. ދެމެދު ފާރު ކޮންފައި އޮންނަންވާނީ ދަތުރުކުރާ ކަނޑައަޅާފައެވެ. މިނިޝާން ކުރެހިފައި ހުންނަހަންދާނުގައި ފާރު ކުރުމަށް ވަގުތު އަންގައިދޭ ބޯޑެއް ބަހައްޓާފައި ހުންނާނެއެވެ. ވަކި ވަގުތެއް ކަނޑައަޅާފައި ނެތްނަމަ އާއްމު ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.	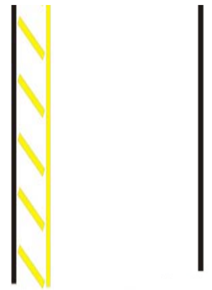
12. މަގުގެ ދުރުރޯނުގައި އަރިމަތީރޯނުގެ ނިޝާންތައް ހ. ދުރު ރޯނުގެ ބޭނުމަކީ ޓްރެފިކް ރޯނުތައް ވަކިކުރުމެވެ. ށ. ދުރު ރޯނު ކަނޑައެޅިގެން ހުންނަ ގޮތަށް ދަމާފައި ހުންނަ ވަކި ރޯނުތައް، ދުރު ރޯނުގެ ހުރަސް ކުރަންބޭނުންވާނަމަ ގަވާއިދުން ސިގްނަލް ދިނުމަށްފަހު ރައްކާތެރި ކަމާއެކު ދުރު ރޯނުގެ ހުރަސް ކުރުމަށް ފުރުސަތު ލިބިދޭނެ ދުރު ރޯނުގެ ހުރަސްކުރުމަށް ހުއްދަ ދެވިފައިވާނެއެވެ. ނ. ދުރު ރޯނުގެ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ނުކެނޑޭގޮތަށް ރޯނުގެ ދަމާފައި ހުންނަނަމަ ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކަމަށް ބަލައި ދުރު ރޯނުގެ ހުރަސް ކުރުމަށް ނުރައްކާތެރި އެކްސިޑެންޓް ވުމުގެ ފުރުސަތު ގިނަވެއެވެ. އެގޮތަށް ދުރު ރޯނު ދަމާފައި ހުންނަ ގޮތަށް ދުރު ރޯނުގެ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ހުރަސްކުރުމަށް ނުވާނެއެވެ. ރ. ދުރު ރޯނު ދަމާފައި ހުންނަ މަގުތަކުގައި އެއްގޮތް ދަތުރު ދިއްވާނީ ދުރު ރޯނުގެ ފަރާތުން މަގުގެ ވާތު ފަރާތުންނެވެ. ބ. މަގުގެ އަރިމަތީގައި ރޯނު އެއްރޯނުގެ ދަމާފައިވަނީ އެއްގޮތް ދަތުރު ދިއްވާ އަރިމަތީ ރޯނާ ދުރު ރޯނާ ދެމެދުގައި ފާހަގަކޮށްދިނުމަށެވެ.	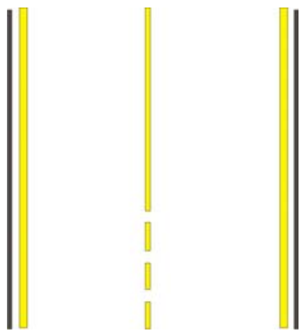

13. މަގުގެ އަރިމަތީ ދެބޯނުގެ ނިޝާން. މަގުގެ އަރިމަތީގައި ރީނދޫ ދެބޯނުގެ ކައިރިކައިރީގައި ދަމާފައި ހުންނަ ތަންތަނަކީ އެއްގޮތަކަށްވެސް މަޑުކުރުމާއި ހުއްޓުން އަދި ޕާކުކުރުން މަނާ ތަންތަނެވެ.	
14. ދުވެލިމަގު މިނިޝާނަކީ މަގުގައި ދުވެލި މަތަހަރިކަށް ފާހަގަކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރަހާފައިހުންނަ ނިޝާނެކެވެ. ދުވެލިމަގު ބަހައްޓާފައި ހުންނާނީ ސަލާމަތާ ރައްކާތެރިކަމުގެ ގޮތުން އެއްގަމު އުޅަނދުގެ ދުވެލި މަޑުކުރުމަށް ކޮންމެހެންބޭނުންވާ ތަންތަނުގައެވެ.	

ޖަދުވަލު 4: ޓްރެފިކް ފުލުހުން މަގުމަތީގެ ޓްރެފިކް ބެލެހެއްޓުމަށް ކުރާ ހަރަކާތްތަކާއި ނިޝާންތައް

(1) ކުރިމަތިން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދު ހުއްޓަންވީގޮތް	(2) ފަހަތުން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދު ހުއްޓަންވީގޮތް	(3) އަރިމަތިން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދު ހުއްޓަންވީގޮތް
(4) ކުރިމަތިން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދު ކުރިއަށް ދުއްވާފައި ދާންވީގޮތް	(5) ފަހަތުން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދު ކުރިއަށް ދުއްވާފައި ދާންވީގޮތް	(6) އަރިމަތިން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދު ކުރިއަށް ދުއްވާފައި ދާންވީގޮތް

ފަހަތުން ކުރިމަތިން

(7) ކުރިމަތިންނާއި ފަހަތުން ދުއްވާފައި އަންނަ އުޅަނދުތައް ހުއްޓަންވީގޮތް

(12) އެއްގަމު އުޅަނދު ވަދުން މަނާކަން އަންގައިދިނުމަށް ބަހައްޓާ ކޯން	(11) އެއްގަމު އުޅަނދު ވަދުން މަނާކަން އަންގައިދިނުމަށް ބަހައްޓާ ކޯން ނުވަތަ ޕާކުކުރުން މަނާކަން [illegible] ނުހިފޭކަން އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ކޯން	(10) އެއްގަމު އުޅަނދު ޕާކު ކުރުން މަނާކަން އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން ބަހައްޓާ ކޯން
		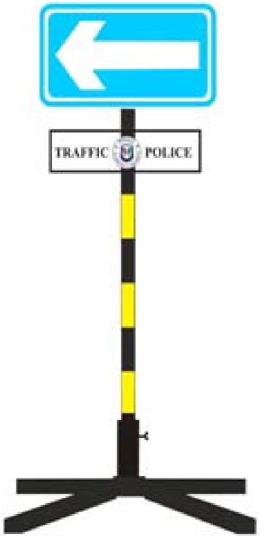
(15) އެއްގަމު އުޅަނދު ޕާކު ކުރުން މަނާކަން އެންގުމުގެ ގޮތުން ބަހައްޓާ ބޯޑު	(14) އެއްގަމު އުޅަނދު ވަދުން މަނާކަން އެންގުމުގެ ގޮތުން ބަހައްޓާ ބޯޑު	(13) އެއްގަމު އުޅަނދު ވަޔާ ޚިލާފަށް ދުއްވުމަށް އަންގައިދިނުމުގެ ގޮތުން ބަހައްޓާ ބޯޑު